

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2012. gada 13. decembrī*

Konkurence — LESD 101. panta 1. punkts — Aizliegta vienošanās — Ievērojams ierobežojums — Regula (EK) Nr. 1/2003 — 3. panta 2. punkts — Valsts konkurences iestāde — Prakse, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm — Izmeklēšana un sods — De minimis paziņojumā noteikto tirgus daļas sliekšņu nepārsniegšana — Konkurences ierobežojumi mērķa dēļ

Lieta C-226/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 10. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 16. maijā, tiesvedībā

Expedia Inc.

pret

Autorité de la concurrence u.c.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: A. Ross [*A. Rosas*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši U. Lehmušs [*U. Lohmus*] (referents), A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre R. Šereša [*R. Šereš*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 27. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Expedia Inc.* vārdā – *F. Molinié* un *F. Ninane*, *avocats*,
- *Autorité de la concurrence* vārdā – *F. Zivy* un *L. Gauthier-Lescop*, pārstāvji, kam palīdz *E. Baraduc*, *avocate*,
- Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *J. Gstalter*, pārstāvji,
- Īrijas vārdā – *D. O'Hagan*, pārstāvis,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

* Tiesvedības valoda – franču.

— Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar*, pārstāvis,
— Eiropas Komisijas vārdā – *N. von Lingen* un *B. Mongin*, pārstāvji,
— *Autorité de surveillance AELE* vārdā – *X. Lewis* un *M. Schneider*, kā arī *M. Moustakali*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 6. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 101. panta 1. punktu un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 3. panta 2. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp sabiedrību *Expedia Inc.* (turpmāk tekstā – “*Expedia*”) un *Autorité de la concurrence*, agrāk – Konkurences Padome, par šīs iestādes uzsākto izmeklēšanu un uzliktajiem naudas sodiem tādēļ, ka *Expedia* un *Société nationale des chemins de fer français (SNCF)* (turpmāk tekstā – “*SNCF*”) noslēdza nolīgumus par kopējās meitassabiedrības izveidošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

- 3 Regulas Nr. 1/2003 3. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Ja dalībvalstu konkurences iestādes vai valstu tiesas piemēro valsts konkurences tiesību aktus attiecībā uz līgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotām darbībām [EKL] 81. panta 1. punkta nozīmē, kas minētā noteikuma nozīmē var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tās attiecībā uz šādiem līgumiem, lēmumiem vai saskaņotām darbībām piemēro arī [EKL] 81. pantu. [..]”

2. Valsts konkurences tiesību aktu piemērošana nedrīkst izraisīt to līgumu, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību aizliegšanu, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kuras neierobežo konkurenci [EKL] 81. panta 1. punkta nozīmē vai kuras atbilst [EKL] 81. panta 3. punkta nosacījumiem, vai uz kurām attiecas [EKL] 81. panta 3. punkta piemērošanas regula. [..]”

- 4 Komisijas Paziņojuma par maznozīmīgiem nolīgumiem, kas ievērojami neierobežo konkurenci atbilstīgi [EKL] 81. panta 1. punktam (*de minimis*) (OV 2001, C 368, 13. lpp.; turpmāk tekstā – “*de minimis* paziņojums”), 1., 2., 4., 6. un 7. punktā ir noteikts:

“1. [..] Eiropas Kopienu Tiesa precizē, ka [EKL 81. panta 1. punktu] nepiemēro, ja nolīguma ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību vai konkurenci ir maznozīmīga.

2. Šajā paziņojumā, nosakot tirgus daļas sliekšņus, Komisija sniedz maznozīmīga konkurences ierobežojuma definīciju atbilstīgi [EKL] 81. pantam. Šī maznozīmīgā novērtējuma definīcija nenozīmē, ka nolīgumi starp uzņēmumiem, kuri pārsniedz šajā paziņojumā noteiktos sliekšņus, ievērojami ierobežo konkurenci. Arī šiem nolīgumiem var būt tikai maznozīmīga ietekme uz konkurenci, un tādēļ tie nav aizliedzami saskaņā ar [EKL] 81. panta 1. punktu [..].

[..]

4. Gadījumos, uz ko attiecas šis paziņojums, Komisija neuzsāks tiesas procesus ne pēc pieprasījuma, ne pēc savas ierosmes. Ja uzņēmumi labticīgi pieņem, ka uz kādu nolīgumu attiecas šis paziņojums, Komisija neuzliek sodanudas [naudas sodu]. Lai gan šis paziņojums nav saistošs dalībvalstu tiesām un iestādēm, tas tām sniedz vadlīnijas, kā piemērot [EKL] 81. pantu.

[..]

6. Šis paziņojums neskar [EKL] 81. panta interpretāciju, ko var sniegt [Eiropas Savienības Tiesa vai Vispārējā tiesa] [..].

7. Komisija uzskata, ka nolīgumi starp uzņēmumiem, kas skar tirdzniecību starp dalībvalstīm, ievērojami neietekmē konkurenci [EKL] 81. panta 1. punkta nozīmē, ja:

a) kopējā tirgus daļa, kas pieder nolīguma pusēm, nepārsniedz 10 % jebkurā attiecīgajā tirgū, kuru nolīgums skar, ja nolīgumu slēdz starp uzņēmumiem, kas ir faktiski vai iespējami konkurenti kādā no šiem tirgiem (nolīgumi starp konkurentiem) [..]

[..].”

Francijas tiesiskais regulējums

5. Francijas *Code de commerce* L. 420-1. pants ir formulēts šādi:

“Ir aizliegtas saskaņotas darbības, vienošanās, atklātas vai slēptas aizliegtas vienošanās vai koalīcijas, pat ja tās tiek veiktas ar tiešu vai netiešu tādas sabiedrības starpniecību, kas pieder ārpus Francijas nodibinātai grupai, ja to mērķis vai sekas ir vai var būt konkurences kavēšana, ierobežošana vai izkropļošana tirgū, it īpaši, ja to mērķis ir:

1° ierobežot piekļuvi tirgum vai brīvu konkurenci citu uzņēmumu vidū;

2° likt šķēršļus cenu noteikšanai brīvas konkurences tirgū, veicinot cenu mākslīgu palielināšanos vai samazināšanos;

3° ierobežot vai kontrolēt ražošanu, noietu tirgū, ieguldījumus vai tehnisko attīstību;

4° sadalīt tirgu vai piegādes avotus.”

6. Šī paša kodeksa L. 464-6-1. pantā ir noteikts, ka *Autorité de la concurrence* var izlemt, ka process nav jāturpina, ja minētā kodeksa L. 420-1. pantā minētās darbības neattiecas uz līgumiem, kas noslēgti atbilstoši publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību kodeksam, un ja kopējā tirgus daļa, kas pieder uzņēmumiem vai struktūrām, kuras ir nolīguma puses vai attiecīgo darbību veicējas, nepārsniedz noteiktus sliekšņus, kas atbilst *de minimis* paziņojuma 7. punktā precizētajiem.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

7. Lai paplašinātu vilcienu biļešu un ceļojumu tirdzniecību internetā, 2001. gada septembrī *SNCF* noslēdza vairākus nolīgumus ar *Expedia*, ASV sabiedrību, kuras specializācija ir ceļojumu tirdzniecība internetā, un kopā ar to izveidoja kopīgu meitassabiedrību ar nosaukumu *GL Expedia*. Interneta vietnē *voyages-SNCF.com*, kurā līdz šim bija atrodama informācija par vilciena biļetēm, kā arī iespēja tās rezervēt un iegādāties internetā, atsevišķas sadaļas bija veltītas sabiedrības *GL Expedia* darbībai, un šī

vietne tika pārveidota, lai papildus sākotnējiem pakalpojumiem piedāvātu ceļojumu aģentūras pakalpojumus tiešsaistē. 2004. gadā kopīgā meitassabiedrība nomainīja savu nosaukumu uz *Agence de Voyages-SNCF.com* (turpmāk tekstā – “*Agence VSC*”).

- 8 Ar 2009. gada 5. februāra lēmumu *Autorité de la concurrence* noteica, ka *SNCF* un *Expedia* partnerattiecības, izveidojot *Agence VSC*, bija uzskatāmas par aizliegto vienošanos, kura ir pretrunā EKL 81. pantam un *Code de commerce* L. 420-1. pantam, un kuras mērķis un sekas bija tādas, ka šai kopīgajai meitassabiedrībai tika sniegtas priekšrocības ceļojumu aģentūru izklaides ceļojumu jomā sniegto pakalpojumu tirgū, kaitējot konkurencei. Tā uzlika naudas sodus gan *Expedia*, gan *SNCF*.
- 9 *Autorité de la concurrence* tostarp uzskatīja, ka *Expedia* un *SNCF* izklaides ceļojumu aģentūru tiešsaistes pakalpojumu tirgū ir konkurentes, ka tām pieder vairāk nekā 10 % tirgus daļu un ka tādēļ nav piemērojams tā sauktais “*de minimis*” noteikums, kas noteikts *de minimis* paziņojuma 7. punktā, kā arī *Code de commerce* L. 464-2-1. pantā.
- 10 *Expedia* pārsūdzēja šo lēmumu *Cour d’appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesā], pārmetot *Autorité de la concurrence*, ka tā esot pārāk augstu novērtējusi *Agence VSC* tirgus daļas. Šī tiesa tieši neskāra jautājumu par šo pamatu. Savā 2010. gada 23. februāra spriedumā tā tostarp nosprieda, ka, ņemot vērā *Code de commerce* L. 464-6-1. panta tekstu un it īpaši darbības vārda “*var*” lietojumu, *Autorité de la concurrence* katrā ziņā ir iespēja veikt izmeklēšanu par to uzņēmumu īstenoto praksi, kuru tirgus daļas ir mazākas par šajā tiesību aktā, kā arī *de minimis* paziņojumā noteiktajiem sliekšņiem.
- 11 Saņemot *Expedia* iesniegto apelācijas sūdzību par šo spriedumu, *Cour de cassation* norāda, ka netiek apstrīdēts, ka attiecīgās aizliegtās vienošanās pamatlietā mērķis – kā to noteica *Autorité de la concurrence* – bija vērsts pret konkurenci. Tā uzskata, ka, ņemot vērā Tiesas judikatūru šajā jomā, nav pierādīts, ka Komisija veiktu izmeklēšanu par šādu aizliegto vienošanos gadījumā, ja attiecīgās tirgus daļas nepārsniegtu *de minimis* paziņojumā noteiktos sliekšņus.
- 12 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka *de minimis* paziņojuma 4. un 6. punktā iekļautie apgalvojumi, ka šis paziņojums nav juridiski saistošs dalībvalstu tiesām un iestādēm un ka tas neskar LESD 101. panta interpretāciju, kuru varētu sniegt Eiropas Savienības tiesas, rada šaubas par to, vai šajā paziņojumā noteiktie tirgus daļas sliekšņi neatspēkojami liek pieņemt, ka konkurence nav ievērojami ietekmēta minētā panta izpratnē.
- 13 Šajos apstākļos *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai LESD 101. panta 1. punkts un Regulas Nr. 1/2003 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz valsts konkurences iestādei, pamatojoties gan uz LESD 101. panta 1. punktu, gan uz valsts konkurences tiesību aktiem, izmeklēt un uzlikt sodus par nolīgumu, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību praksi, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet nenasniedz sliekšņus, ko Eiropas Komisija ir noteikusi savā *de minimis* paziņojumā?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 14 Ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 101. panta 1. punkts un Regulas Nr. 1/2003 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši tiem nav pieļaujams, ka valsts konkurences iestāde piemēro LESD 101. panta 1. punktu starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam, kurš var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kurš nenasniedz Komisijas *de minimis* paziņojumā noteiktos sliekšņus.

- 15 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 101. panta 1. punktu kā nesaderīgi ar iekšējo tirgu ir aizliegti visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kuras var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū.
- 16 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar uzņēmumu nolīgumu netiek pārkāpta šī tiesību norma, ja tas skar tirgu tikai nenozīmīgā apmērā (1969. gada 9. jūlija spriedums lietā 5/69 *Völk*, *Recueil*, 295. lpp., 7. punkts; 1998. gada 28. maija spriedums lietā C-7/95 P *Deere*/Komisija, *Recueil*, I-3111. lpp., 77. punkts; 1999. gada 21. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-215/96 un C-216/96 *Bagnasco* u.c., *Recueil*, I-135. lpp., 34. punkts, kā arī 2006. gada 23. novembra spriedums lietā C-238/05 *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, Krājums, I-11125. lpp., 50. punkts).
- 17 Tādējādi, lai uz uzņēmumu nolīgumu attiektos LESD 101. panta 1. punktā paredzētais aizliegums, tā mērķim vai sekām ir būtiski jāierobežo konkurence kopējā tirgū un ar to ir jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm (1995. gada 24. oktobra spriedums lietā C-70/93 *Bayerische Motorenwerke*, *Recueil*, I-3439. lpp., 18. punkts; 1998. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-306/96 *Javico*, *Recueil*, I-1983. lpp., 12. punkts, kā arī 2009. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-260/07 *Pedro IV Servicios*, Krājums, I-2437. lpp., 68. punkts).
- 18 Attiecībā uz dalībvalstu iestāžu lomu Savienības tiesību konkurences jomā ievērošanā Regulas Nr. 1/2003 3. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir paredzēta cieša saikne starp LESD 101. pantā noteikto aizliegumu slēgt aizliegtas vienošanās un atbilstošajām valsts konkurences tiesību normām. Ja valsts konkurences iestāde nolīgumam starp uzņēmumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm LESD 101. panta izpratnē, piemēro valsts tiesības, kurās paredzēts aizliegums slēgt aizliegtas vienošanās, šādā gadījumā saskaņā ar minēto 3. panta 1. punkta pirmo teikumu tai paralēli ir jāpiemēro arī LESD 101. pants (2012. gada 14. februāra spriedums lietā C-17/10 *Toshiba Corporation* u.c., 77. punkts).
- 19 Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 3. panta 2. punktu valsts konkurences tiesību aktu piemērošana nedrīkst izraisīt tādu aizliegto vienošanos aizliegšanu, kuras neierobežo konkurenci LESD 101. panta 1. punktā nozīmē.
- 20 No minētā izriet, ka dalībvalstu konkurences iestādes valsts tiesību normas, ar kurām aizliedz aizliegtās vienošanās, var piemērot uzņēmumu nolīgumam, kurš var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm LESD 101. panta izpratnē, tikai tad, ja šis nolīgums būtiski ierobežo konkurenci iekšējā tirgū.
- 21 Tiesa ir nospriedusi, ka šāds ierobežojums ir jāizvērtē, atsaucoties uz šāda nolīguma slēgšanas faktiskajiem apstākļiem (skat. 1971. gada 6. maija spriedumu lietā 1/71 *Cadillon*, *Recueil*, 351. lpp., 8. punkts). Ir jāņem vērā arī tā noteikumu saturs, mērķi, kurus ar to ir paredzēts sasniegt, kā arī tā ekonomiskais un juridiskais konteksts (skat. 2009. gada 6. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P un C-519/06 P *GlaxoSmithKline Services* u.c./Komisija, Krājums, I-9291. lpp., 58. punkts). Tāpat ir jāņem vērā ietekmēto preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie darbības un attiecīgā tirgus vai tirgu struktūras nosacījumi (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, 49. punkts).
- 22 Veicot novērtējumu, Tiesa tostarp uzskatīja, ka, ņemot vērā nebūtisko stāvokli, kuru ieņem ieinteresētās personas šajā tirgū, nolīgums par ekskluzīvo tiesību piešķiršanu, pat ja tam ir pilnīga teritoriāla aizsardzība, ietekmē attiecīgo tirgu tikai nenozīmīgā apmērā (iepriekš minētie spriedumi lietā *Völk*, 7. punkts, un lietā *Cadillon*, 9. punkts). Turpretī citos gadījumos tā nebalstījās uz ieinteresēto personu stāvokli attiecīgajā tirgū. Tā iepriekš minētā sprieduma lietā *Bagnasco* u.c. 35. punktā tā uzskatīja, ka aizliegtā vienošanās starp banku apvienību dalībniekiem, kurā attiecībā uz kredīta atvēršanu norēķinu kontā ir izslēgta iespēja saglabāt fiksēto procentu likmi, būtiski neierobežo konkurenci, jo procentu likmes mainīgums ir atkarīgs no tādiem objektīviem kritērijiem kā naudas tirgū notiekošās izmaiņas.

- 23 No *de minimis* paziņojuma 1. un 2. punkta izriet, ka Komisija ar tirgus daļas sliekšņu palīdzību tajā cenšas uzskaitīt to, kas nav ievērojama konkurences ierobežošana LESD 101. panta un šā sprieduma 16. un 17. punkta minētās judikatūras izpratnē.
- 24 Attiecībā uz *de minimis* paziņojuma tekstu ir jānorāda, ka tas, ka tā nav saistoša nedz dalībvalstu konkurences iestādēm, nedz tiesām, ir uzsvērts 4. punkta trešajā teikumā.
- 25 Turklāt minētā paziņojuma 2. punkta otrajā un trešajā teikumā Komisija precizē, ka, norādot tirgus daļas sliekšņus, tiek uzskaitīts tas, kas nav ievērojama konkurences ierobežošana LESD 101. panta izpratnē, bet ka šī maznozīmīgā novērtējuma definīcija nenozīmē, ka nolīgumi starp uzņēmumiem, kuri pārsniedz šajā paziņojumā noteiktos sliekšņus, ievērojami ierobežo konkurenci.
- 26 Vispirms, atšķirībā no Komisijas paziņojuma par sadarbību Konkurences iestāžu tīklā (OV 2004, C 101, 43. lpp.), *de minimis* paziņojumā nebija nevienas norādes uz dalībvalstu konkurences iestāžu deklarācijām, atbilstoši kurām tās būtu iepazinušās ar tajā izklāstītajiem principiem un piekritušas tos ievērot.
- 27 Tāpat no tādiem *de minimis* paziņojumā noteiktajiem mērķiem kā 4. punktā minētie izriet, ka tie nevar būt saistoši dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām.
- 28 Proti, no šā punkta izriet, pirmkārt, ka minētā paziņojuma mērķis ir izklāstīt veidu, kādā Komisija, kas rīkojas kā Savienības konkurences iestāde, pati piemēros LESD 101. pantu. Līdz ar to ar *de minimis* paziņojumu Komisija pati nosaka sev robežas novērtējuma brīvības īstenošanā un nevar atkāpties no šī paziņojuma satura, nepārkāpjot vispārējos tiesību principus, it īpaši vienlīdzīgas attieksmes principu un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu (šajā ziņā skat. 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørdindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 211. punkts). Otrkārt, tā vēlējas dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām sniegt vadlīnijas minētā panta piemērošanai.
- 29 No minētā izriet, ka tāds Komisijas paziņojums kā *de minimis* paziņojums nav saistošs dalībvalstīm – kā Tiesai jau ir bijusi iespēja konstatēt (šajā ziņā skat. 2011. gada 14. jūnija spriedumu lietā C-360/09 *Pfleiderer*, Krājums, I-5161. lpp., 21. punkts).
- 30 Tādējādi 2001. gadā minētais paziņojums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā, kurā atšķirībā no tā L sērijas tiek publicēti nevis juridiski saistoši tiesību akti, bet vienīgi ar Savienību saistītā informācija, ieteikumi un paziņojumi (pēc analogijas skat. 2011. gada 12. maija spriedumu lietā C-410/09 *Polska Telefonia Cyfrowa*, Krājums, I-3853. lpp., 35. punkts).
- 31 Līdz ar to, lai noteiktu, vai konkurence tiek vai netiek ievērojami ierobežota, dalībvalsts konkurences iestāde var ņemt vērā *de minimis* paziņojuma 7. punktā noteiktos sliekšņus, tomēr tai tas nav obligāti jā dara. Proti, šādi sliekšņi ir tikai viena no norādēm, kas šai iestādei var, atsaucoties uz nolīguma pieņemšanas faktiskajiem apstākļiem, ļaut noteikt, vai ierobežojums ir ievērojams vai nav.
- 32 Pretēji *Expedia* tiesas sēdē apgalvotajam, ņemot vērā šī paziņojuma 4. punkta tekstu, dalībvalsts konkurences iestādes uzsāktā izmeklēšana un tāda nolīguma līgumslēdzējiem uzņēmumiem uzliktie sodi, kuros nav sasniegti *de minimis* paziņojumā noteiktie sliekšņi, paši par sevi nevar pārkāpt tiesiskās paļāvības aizsardzības un tiesiskās noteiktības principu.
- 33 Turklāt, kā ģenerāladvokāte norādīja savu secinājumu 33. punktā, atbilstoši soda tiesiskuma principam [*nulla poena sine lege*] *de minimis* paziņojums nav jāuzskata par valsts iestādēm saistošu tiesību normu. Proti, aizliegtās vienošanās jau ir aizliegtas Savienības primāro tiesību normā, proti, LESD 101. panta 1. punktā.

- 34 Ciktāl *Expedia*, Francijas valdība, kā arī Komisija savos rakstveida apsvērumos vai tiesas sēdē izteica šaubas par iesniedzējtiesas konstatējumu, atbilstoši kuram netiek apstrīdēts, ka attiecīgo aizliegto vienošanos pamatlietā mērķis bija vērsts pret konkurenci, ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā norādītajā procesā, kas ir balstīts uz skaidru funkciju sadalījumu starp valsts tiesām un Tiesu, jebkāds pamatlīetas faktu vērtējums ir valsts tiesas kompetencē (skat. 2010. gada 8. septembra spriedumu lietā C-409/06 *Winner Wetten*, Krājums, I-8015. lpp., 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 101. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā nav nepieciešams ņemt vērā nolīguma konkrētās sekas, tiklīdz ir skaidrs, ka tā mērķis ir ierobežot, kavēt vai izkropļot konkurenci (šajā ziņā skat. 1966. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās 56/64 un 58/64 *Consten un Grundig*/Komisija, *Recueil*, 429. lpp., kā arī 2011. gada 8. decembra spriedumus lietā C-272/09 P *KME Germany u.c.*/Komisija, Krājums, I-12789. lpp., 65. punkts, un lietā C-389/10 P *KME Germany u.c.*/Komisija, Krājums, I-13125. lpp., 75. punkts).
- 36 Šajā ziņā Tiesa ir uzsvērusi, ka atšķirība starp “pārkāpumiem kā mērķi” un “pārkāpumiem kā sekām” ir saistīta ar apstākli, ka noteiktu veidu vienošanās starp uzņēmumiem jau pēc to rakstura var tikt uzskatītas par kaitējošām normālas konkurences labai funkcionēšanai (2008. gada 20. novembra spriedums lietā C-209/07 *Beef Industry Development Society un Barry Brothers*, Krājums, I-8637. lpp., 17. punkts, kā arī 2009. gada 4. jūnija spriedums lietā C-8/08 *T-Mobile Netherlands u.c.*, Krājums, I-4529. lpp., 29. punkts).
- 37 Līdz ar to ir jāuzskata, ka nolīgums, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un kam ir pret konkurenci vērsts mērķis, pēc savas būtības un neatkarīgi no jebkādam tā konkrētajām sekām ievērojami ierobežo konkurenci.
- 38 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 101. panta 1. punkts un Regulas Nr. 1/2003 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši tiem ir pieļaujams, ka valsts konkurences iestāde piemēro LESD 101. panta 1. punktu starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam, kurš var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kurš nesasniedz Komisijas *de minimis* paziņojumā noteiktos sliekšņus, ja šis nolīgums ir uzskatāms par konkurences ievērojamu ierobežojumu šīs tiesību normas izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 39 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospiež:

LESD 101. panta 1. punkts un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā, 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši tiem ir pieļaujams, ka valsts konkurences iestāde piemēro LESD 101. panta 1. punktu starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam, kurš var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kurš nesasniedz Komisijas paziņojumā par maznozīmīgiem nolīgumiem, kas ievērojami neierobežo konkurenci atbilstīgi [EKL] 81. panta 1. punktam (*de minimis*), noteiktos sliekšņus, ja šis nolīgums ir uzskatāms par konkurences ievērojamu ierobežojumu šīs tiesību normas izpratnē.

[Paraksti]